

MITINGUL DIN PIATA OPEREI LIBER-TA-TE!

(Urmasre din pag. 1)

a societății românești". Sau de altfel: "Este vorba de o serie de acțiuni care au avut ca scop să se realizeze în România o schimbare de paradigmă, de la un sistem autoritar la unul democratic".

Roșca pe toți cei care au fost implicați în acțiunile de la Piața Operei, a spus că este vorba de o acțiune care a avut ca scop să se realizeze în România o schimbare de paradigmă, de la un sistem autoritar la unul democratic.

Roșca pe toți cei care au fost implicați în acțiunile de la Piața Operei, a spus că este vorba de o acțiune care a avut ca scop să se realizeze în România o schimbare de paradigmă, de la un sistem autoritar la unul democratic.

Roșca pe toți cei care au fost implicați în acțiunile de la Piața Operei, a spus că este vorba de o acțiune care a avut ca scop să se realizeze în România o schimbare de paradigmă, de la un sistem autoritar la unul democratic.

Fără o opoziție puternică nu poate exista un guvern democratic

(Urmasre din pag. 1)

mă ești nu se mai adaugă. Acțiunile acum-măsurate ca cele din luna iunie, pînă cînd va condamna fără nici un echivoc asemenea pozitivi, urmăriți și amenințați, scenariul abundanței Televiziunii depolitizată politică, va fi pentru liniștea noastră".

„Dumnezeu cerească este liberată din închisoare pe moartea de boală, acum cîteva luni, Marian Munteanu continuă să zăcă în Spitalul Penitenciar, medicul liber de asistență medicală a cerut, alături de un medic din compania „Premier”, în anul 1984, Facultatea de Medicină a Institutului Politehnic București și Gerosanu Ciprian, student la Institutul de Petrol și Gaz din Ploiești, amîni acestă în lătră în clasificarea domeniului „prim-ministru”. Cel 7 elevi, apăsati și cu simptome de febră, înaintea complotului în solda „agenturii străine”. Unde este, de exemplu, Horia Viorel, elev în clasa IX-A H la Liceul „Unirea”?

Virfurile puterii s-au supărat că stăteau dezvoltate, ne refuză orice ajutor, în afara celui umanitar și previn Europa că ne-am putut orienta spre afecțiune, în loc să elimine cauzele acestei izolări. Cine atunci nu iubeste România?

CORNELIU COPOSU: De la sfîrșitul lui februarie și începutul lui martie noi ne-am pronunțat pentru o opoziție unită și păstrarea independenței ideologice a formațiunilor care ar constitui-o. Această idee, lansată cu peste trei luni înainte de alegeri, a fost apreciată în Occident, dar mai puțin în România. Au fost motive de ordin subiectiv, care nu justifică însă reticența cu care a fost întâmpinată. Am propus sprijinirea unui singur candidat al opoziției în alegerile prezidențiale, care să fie o persoană cu autoritate morală și învulnerabilă din toate punctele de vedere, cu prestigiu și activitate recunoscută, în lupta împotriva dictaturii, sprijinită de toate formațiunile politice de opoziție. Trebuie să recunoașcă această inițiativă a eșuat și nu ne-am putut prezenta, așa cum cred eu că era ideal, cu susținerea unui candidat unic, chiar din afara „partidului”, la prezidențiale. Toate încercările ulterioare, urmate de recuzarea a formațiunilor de opoziție au fost întâmpinate cu anumite rezerve.

numai în momentul în care aceste intenții au fost contrazise de acțiunile F.S.N. Am fi încetățiți dacă guvernul ar respecta și ar duce la îndeplinire acest program. Să se poată conta pe tot sprijinul partidelor oneste de opoziție cînd este vorba de măsuri care urmăresc interesele țării. În ce privește compoziția guvernului, este foarte greu să ne pronunțăm, altă vreme cînd membrii lui nu-și vor proba capacitatea administrativă și de guvernare. Sînt niște oameni noi, nimeni nu are aprioric ceva împotriva lor. Are așa cîteva observații privind componența guvernului: m-aș fi așteptat ca, dată fiind situația, extrem de gravă din punct de vedere economic, să rămîna destul de mirat că guvernul nu a integrat în compoziția lui nici o femeie, cu toate că femeile deosebite în toate domeniile. Mă mai nedumerește lipsa

Interviu cu domnul CORNELIU COPOSU — Președintele Partidului Național Tărănesc — creștin și democrat

prin metode diferite, această unitate europeană — grație spiritualității cu — comunică liberă între țări. Bineînțeles că această unitate nu ar afecta cu nimic tradiția, nici cultura, nici specificul populațiilor respective; aceasta este soluția în discuție. Conferința de la Luxemburg, la care am participat, a luat în considerare această idee, bineînțeles într-o concepție emanată de programul democristian. În ce privește raporturile noastre cu Ungaria, eu cred că partidul nostru prezintă în programul său o abordare progresistă, care nu vizează în niciun fel interesele noastre. În 1988, cînd a fost lansat la 1 decembrie, a depășit în ce privește viziunea înaintată, chiar prevederile Conferinței de la Luxemburg. În ceea ce privește relațiile cu România, eu cred că este de datoria noastră să stabilim legături de colaborare. Fără îndoială că în țară mai există pericolul unor confruntări, mai ales atunci cînd ca o divergență politică, acestea sînt antrenate în mod clandestin și artificial. Noi credem că în viitor o colaborare armonioasă între cele două țări trebuie să fie una dintre preocupările de competență ale oricărui partid care urmărește un viitor cîștig. Sperăm că legăturile care sînt deja stabilite cu UDMR și în România și România trebuie să fie una dintre preocupările de competență ale oricărui partid care urmărește un viitor cîștig. Sperăm că legăturile care sînt deja stabilite cu UDMR și în România și România trebuie să fie una dintre preocupările de competență ale oricărui partid care urmărește un viitor cîștig.

La 2 Iulie am lansat ideea unui front al opoziției al cărei obiectiv unic să fie implicarea și alegerea spre un nou totalitarism. Credeți că acesta ar fi realizabil și foarte binevenit. Am făcut apel și la formațiunile apolitice. După opinia mea, nu este momentul unei organizații politice; este momentul politizării tuturor elementelor active din societatea românească. Realizarea unei astfel de unități ar fi un cîștig real și pentru democrație și pentru țara noastră. Ar fi un lucru pozitiv, întrucît chiar colaborările economice cu Occidentul ce ar putea deveni mai încrezătoare în perspectivă democratizării românești. Sigur, asta nu depinde numai de noi, așa cum nu a depins inițiativa anterioară. As fi încetățiți dacă s-ar putea stabili legături cu toate formațiunile politice, cu cele 52 de uniuni democratice, fie și se numesc sindicate, foruri, comitete, asociații, cu toate partidele politice care s-au evidențiat în apărarea democrației și bineînțeles cu intelectualii de elită care — activități în cadrul Grupului pentru Dialog Social sau în alte grupuri.

DREPTATEA: O chestiune care privește partidul: Au fost motive obiective, bine cunoscute, care ne-au împiedicat să drem o bună opoziție. Cum vedeți, în perspectiva apropiată, rezolvarea acestei probleme?

CORNELIU COPOSU: Într-adevăr trebuie să recunoaștem că nu sîntem încă bine organizați. În ce privește situația internă de partid, eu în orice organism politic puternic, pentru că trebuie să subliniem că forța politică a partidului nostru nu este cea pe care au căutat să o arate guvernării prin rezultatele alegerilor (nu mă mai refer la trucidarea alegerilor, la toate iregularitățile comise, la faptul că toate contestațiile nu au fost soluționate ci lăstate pentru a fi ignorate). În ceea ce privește organizarea și activitatea noastră, trebuie însă să remarcăm că la noi organizarea a încetat, practic la începutul lui februarie cînd a început o campanie extraordinară de violență împotriva noastră, care ne-a împiedicat nu numai să luăm contact cu opinia publică, să acedem în mediul rural, unde am fost sistematic întâmpinați de bande de bătași, și să asigurăm organizarea și activitatea noastră în ianuarie; vom încerca acum să continuăm organizarea pînă în mediile rurale cele mai îndepărtate, pentru că avem obligația morală de a face congresul partidului, care trebuie precedat de

Noi amintiri în alb

Orășul forțosteste. Femei în roșii albe, bărbași, copii, bănuș parînd cămăși sau bluze albe; unii îmbrăcați în întregime în alb, toți cu flori în mină, și de pretutindeni în Piața Operei. Mitingul fusese anunțat pentru ora 17, dar oamenii vin și la ora 16, chiar mai devreme. Unii se îmbrăcesc cu oșii albi, alții doar își zîmbesc. Nimeni nu intră în panică. Nimeni nu e străin. Chiar dacă nu se cunosc, toți se recunosc, se așteaptă pe bănci, pe jos. Pezele verzi din fața Operei au devenit necăpătoare. Spre ora 17 albul a început să se revărsă, înecînd orice urmă de altă culoare.

„Ei totuși, puhoiul acesta alb, surprinzător din el înșuși, este conștient; nu de către polițiștii prezenți de-a lungul „vadului”, din jurul a 10 metri, dotați cu bastoane de cauciuc și pistolet, ci de pădăniții care au organizat manifestația. Nimeni nu ridică vopsea, nimeni nu intră în panică. Albul este docil, maleabil, receptiv la toate apeliile studenților și ale dozelor apăsate. Se așază pe o singură parte a balvardului, mîșcându-și valurile și liniile de la o parte la alta, dîndu-se ca un singur întreg. Nimeni nu are nimic de spus, care nu atinge pînă la. Înaintea cu efort, sprijinită de sine în cele două cerje. În mina stîngă strînge, odată cu mîncatul cerjei, o gladiolă albă. Se numește Ovidiu Crăciun, în vîrstă de 39 de ani.

Rep.: Ce aveți în mină?

O. B.: Am avut trei fracturi, dintre care una deschisă.

Rep.: Din ce cauză?

O. B.: Pe 13 Iunie mă aflam într-un cort vecin cu al greviștilor foamei. Aveam grijă de greviștii. Le aduceam apă minerală de la „Inier” și îi păzeam de agresiunile provocatorilor și ale adevaratilor huliganzi. În zori au năvălit peste noi, fără nici un avertisment, cei de la Politia Militară. Loveau cu ferocitate în toate părțile. M-au bătut și pe mine. Am avut capul spart în trei locuri, echinoze pe tot corpul, entorsă la picior... Mi-au trecut. A rămas doar mină.

„Căldă” are un picior mai scurt, care nu atinge pînă la. Înaintea cu efort, sprijinită de sine în cele două cerje. În mina stîngă strînge, odată cu mîncatul cerjei, o gladiolă albă. Se numește Ovidiu Crăciun, în vîrstă de 39 de ani.

Rep.: Ce s-a întîmplat cu piciorul dvs.?

O. C.: Am fost rănit în Revoluție, la C.C. Au tras în mine două „dum-dum-uri”. Acum piciorul stîng este mai scurt cu 20 de cm. Lipsese capul femural — răsărit prin intervenție chirurgicală.

Mihai Ispas, asistent medical la secția Ortopedie a Spitalului Municipal, care-l însoțește pe cei doi bolnavi internați la Mo-nicipal, intervine:

— Ovidiu a fost internat trei luni și jumătate, iar acum e

lărași internat, pentru o nouă intervenție. E operat abia de trei zile.

Rep.: Ce spun medicii despre acești doi oameni?

M. I.: Medicii nu au reușit să-și operează. Le-au atras doar atenția asupra efortului la care se expun.

Puhoiul alb înainteză scandinav; „Noi venim cu o floare, nu cu bile și topoare”. Au venit să oieră flori posibilelor indiferenți, posibilelor cîrșitori, flori pentru sutele de polițiști care păzesc Palatul Victoriei ca pe o poartă sacră a democrației.

In practică, aceste afirmări trebuie confirmate de acțiuni hotărîtoare, care pînă acum nu s-au produs. Sper că mergem spre o normalizare, nu-mi vine să cred că, după experiența înaltă, guvernul ar mai intenționa să renețe agresiunile și violențele pe care le-am suportat.

DREPTATEA: Ați vorbit de Europa unită de mine. În acest context, mă întreb dacă n-ar fi oportun ca P.N.T.-c.d. să se pronunțe pentru o trecere spre o confederație sau o federație europeană de tipul de la o primă uniune cu Ungaria, cu altă mai mult cu el în 1933 a existat un asemenea proiect de uniune sub coroana lui Carol; o cereți sau a putut fi transpus în practică deasupra Ungariei a cerut atunci o uniune de trei: Regatul, Transilvania și Ungaria; o considerarea Transilvaniei

DREPTATEA: Revenind la situația internă: era împiedicat de elegeri, este și mei lîngă am spus că fără o opoziție acționantă și unită, cu un caracter coordonat, pericolul anihilării întregii opoziții este foarte mare. Credeți că pot fi înfăptuite P.N.T.-c.d. pentru o colaborare foarte strînsă între toate partidele și grupurile apolitice?

DREPTATEA: Revenind la situația internă: era împiedicat de elegeri, este și mei lîngă am spus că fără o opoziție acționantă și unită, cu un caracter coordonat, pericolul anihilării întregii opoziții este foarte mare. Credeți că pot fi înfăptuite P.N.T.-c.d. pentru o colaborare foarte strînsă între toate partidele și grupurile apolitice?

CARNET INTERN

CULTURALE

La Baia Mare în acest an a fost înființat trei noi facultăți. E vorba de facultatea de Inginerie cu 4 specializări; tehnologia construcțiilor de masini, utiliză tehnologia minier, electro-mecanica minieră și metalurgie; facultatea de mine cu 2 specializări; exploatarea minieră și prepararea substanelor minerale utile; facultatea de litere și știință cu 2 specializări; limba și literatura română și o limbă străină (engleză sau franceză) și matematică-fizică. Toate facultățile au cursuri la zi — cu durata de 3 ani. În cadrul Institutului de învățămînt superior din Baia Mare funcționează, de asemenea, și două grupe cu profil de subînțineri la seral.

La inițiativa publicistilor „Timisoara”, „Dialog”, „Libertatea”, „Gazeta de Vest” și „Adevărul”, Timisoara s-a constituit Cartelul de presă — Timpress, la care pînă în prezent s-au afiliat 28 de publicații.

„Accept cu mare plăcere să fac parte din jurul Festivalului și concursului internațional „George Enescu”, în septembrie '91. Pe de altă parte voi face tot posibilul ca acest mare eveniment cultural să fie cunoscut în țările pe care le voi vizita anul acesta”, afirmă Lola Bobescu, într-o scrisoare scrisă pe adresa Ministerului Culturii.

La Piața Neamii s-a încheiat seria de concerte și recitaluri prezentate sub auspiciul catedrelor muzicale de către Grupul Enescu din Iași. Programul „Vacanțelor muzicale” a inclus, de asemenea, o expoziție a studenților din cadrul secției de etnografie la Academia de Muzică, precum și un simpozion „Probleme contemporane ale teoriei și practicii interpretării instrumentale în școala de ară”.
Printr-o recentă decizie a primăriei municipiului București, un obiectiv bucurăstean de mare valoare istorică a fost inclus în decizia de trecere în custodia Muzeului de Istorie și Artă al Municipiului București a „Palatului Volevodă” (Curtea Veche).

La inițiativa Editurii „Criterion” și a Centrului de Literatură din Miercurea Ciuc, la sala „Studio” a Teatrului Nottara din Ciuc a avut loc adunarea de constituire a Fundației Criterion.

Fundația Criterion este o organizație culturală non-guvernamentală, avînd ca scop susținerea afirmării și stimulării valorilor culturale ale minorităților din România. De asemenea,

Teatrul „Luca Sturdza” Bucovina, care se afla de curînd în stare de faliment, a fost salvat de o echipă de oameni care au constituit un consiliu de administrație. Consiliul este condus de un grup de oameni care au luat în considerare toate aspectele economice și culturale ale teatrului și au început să lucreze pentru salvarea sa.

Teatrul „Luca Sturdza” Bucovina, care se afla de curînd în stare de faliment, a fost salvat de o echipă de oameni care au constituit un consiliu de administrație. Consiliul este condus de un grup de oameni care au luat în considerare toate aspectele economice și culturale ale teatrului și au început să lucreze pentru salvarea sa.

ANUNT

Joi 26 Iulie ora 17, va avea loc sesiunea de înființare a Cercului de Studii INFORMATICĂ, la sediul central (Corp B, parter) B-dul Republicii 34. Cei interesați sînt rugați să participe.

ANUNT

Foști membri T.U.N.T., 1944-1947, care vor și pot activa voluntar, în cadrul Departamentului: STUDII, DOCTRINA și PROGRAM, sînt rugați să se prezinte la Sediul Central P.N.T.-c.d. Corp B, parter, în ziua de joi 26 Iulie, ora 16.

ANUNT

România dispune de o reală bogăție naturală — apele minerale care, exploatate rațional și valorificate corespunzător, ar plasa-o înaintea țării. Este scopul proiectului nostru — să găsim și să dezvoltăm aceste bogății. Pentru aceasta avem nevoie de oameni care să participe la realizarea acestui proiect. Dacă sunteți interesat, vă rugăm să ne scrieți la: Sediul Central P.N.T.-c.d. Corp B, parter, în ziua de joi 26 Iulie, ora 16.

...SI ITALIA NE VORBEȘTE CORRIERE DELLA SERA

Discorso di investitura in Parlamento alla presenza degli ambasciatori europei. Roman confermato primo ministro
Iliescu ci ripensa: inchiesta sui minatori
Il leader romeno si dissocia dalle violenze e promette democrazia

Discursul de investitură în Parlament în prezența ambasadurilor europene; Roman confirmat ca prim ministru

ILIESCU SE RĂZGÎNDEȘTE: ANCHETA ÎN LEGĂTURĂ CU MINERII

București — „Destăpăna-te române”, imnul național, răsună puternic spre de ară și Alenului Român. Din spețele fresce istoria îl privește pe Ion Iliescu care depune jurământul de președinte. Ar fi putut să fie o schimbare de orientare politică. Interveni după o săptămână teribilă. Lipsiște ambasadurii americane, în scop de condamnare a violenței brutale a minerilor iar ambasadurii europene se linișesc în a prezenta formula, așa încât, să-lăuzele reținute ale ceremoniei îl pun pe Ion Iliescu într-o lumină glorioasă. Nu poți să nu te gîndești la ritualul care l-a sacralizat pe Ceaușescu. Președintele însuși prin discursul său încearcă să sublinieze diferența: „Alegerea din mai nu însemnă ruptură cu sistemul totalitar și deschidere către o societate liberă și democratică, guvernată de respectul pentru exercitiul drepturilor fundamentale ale omului. Aceasta să fie Iliescu, cel care săptămîna trecută a chemat minerii la București? Sau este un alt om? Orice, să înceadă să urmărească evoluțiile sale care spun că: „România, romînii și democrația sînt trecuți în rezonanță adăunată totală față de valorile civilizate europene”. Si Bucureștii privește către Helsinki urmîrind procesul C.S.C.E. și instituțiile europene să ca să asigure alternativă reală de modulare a viitorului pașnic și prosper al Europei. În sfîrșit, rapid cu „raporturile artificiale și asimetrice” care au guvernat vechea Europă, Iliescu nu spune nimic despre existența URSS-ului.

cu echivoc de orice acțiune iliescu, care va fi de altfel obiectul unei anchete industriale la nivel parlamentar”. Asta nu numai pentru că occidentalii și opoziția au cerut-o, ea aparținînd chiar ca o schimbare de orientare politică.

În continuare, Iliescu are libertatea să vorbească despre stadiul pe care dorește să-l creeze: „vom elimina tot ce aparține vechiului regim”, „separarea și echilibrul puterilor în stat”, „dăruți autonome pentru sistemul judiciar”, „control parlamentarului asupra guvernului”, „eliminarea oricărei posibilități de concentrare a puterii în mîinile unei singure persoane sau ale unui grup politice”. Si marea operă care se află acum din partea Parlamentului român care în termen de 15 luni trebuie să dea țării o nouă Constituție. Aceasta va fi, prin la urmă, adevărata probă de foc a democrației române.

Cu publicația incheierii discursului, Iliescu a oferit o mică levitură de scenă. A ajuns la ultima pagină a discursului său: „În acest context, îl desemnez pe Petre Roman la calitate de prim-ministru”. Nu această precizare, de altfel scoțată din context, a creat surpriza, ci faptul că, desemnarea unui guvern într-o sală de concert, si apoi graba deputaților, senatorilor, prelaților etc de a-l felicita nu revine în memorie supunerea servile față de Ceaușescu.

„România liberă” se adresează Europei!

„Ajutăți singurul ziar independent!”

București — Cotidianul Independent din București, „România liberă”, a cărui apariție a fost suspendată săptămîna trecută pentru câteva zile din cauza intervenției escadronelor de mineri chemați de Iliescu, a lansat un apel către ziarurile occidentale solicitînd un sprijin financiar care să-i permită a sa continue să funcționeze liberă în situația actuală din România.

În special ziarul acesta asupra achiziționării unei instalații care să-i permită să devină independent față de tipografia de stat la care aparține în prezent. În apelul semnat de președintele Consiliului de administrație Petre Mihail Băcanu, cotidianul afirmă că se află „la discreția tipografilor proprietate de stat care folosesc instalatul tipografic în afară de presură”.

Conform lui Băcanu, tirajul ziarului, care imediat după revoluție era de un milion și jumătate de exemplare, ar putea ușor să ajungă la 3 milioane dacă sindacatul tipografilor nu ar impune continuu piedici tirajului, ca urmare a instigărilor din partea autorităților.

Ziaristii au pus ochii pe o relativă de ocazie, olandeză care ținează costă circa 800 de milioane de lire italiene. O cifră de care sînt departe de a dispune. Din această cauză, „România liberă” a pus la dispoziția ziarurilor occidentale spații publicitare în paginile sale, prin care apar mesaje de solidaritate cu presa liberă română. În inserțiile va fi depusă „carta” ziarului care face publicitatea.

Însărcinat de a răspîndi în Occident apelul și de a strînge documentele de publicat este compania EDITIONS UNITED EUROPE din Paris. Răz Iliescu pensă să, care în rîndul său se poate adresa și asociației „Reporters sans frontiers”. (Reporteri fără frontiere).

În afară, ziaristii de la „România liberă” au făcut de asemenea cunoscută ultimele date legate de analizele minerilor asupra sediliilor cauzate de unii ziaristi și strîngînd amenințări cu moartea la adresa lor. Un corector și secretara de redacție au fost înșingerați iar biroul redacțional sînt a fost devastat. Minerii nu amenințat că vor face să fie închis pentru totdeauna ziarul.

Încă înainte de primele zile înșingerate de la București de ceditul de opoziție democratică al lui Iliescu începuse să apară. Primii pași ai noului curs nu reușiseră în fapt să amelioreze complet suspiciunile de reoluția de la Crădău, fusese concepută spa cum a scris, ENZO BETTIZIA, pentru a elibera partidul comunist român, în loc să-l elibereze pe românii, de supărătoarea prezentă a lui Ceaușescu.

Acum intrarea în scenă a minerilor, cele 4 zile de represalii pe străzile capitale împotriva opozițiilor și de televiziune din toată lumea, a intrat în scena suspiciunii și a aruncat asupra lui Iliescu o lumină nouă și întunecată.

Într-adevăr minerii încă de prin 1977, după încercarea lor de revoluție reprimată în maniera personală de Ceaușescu, deveniseră un punct de sprijin al regimului comunist. Si Iliescu, mergînd pe urmele precedentelor, chiar înainte de alegerea din 30 mai, a oferit minerilor o cunoscută creștere a salariilor, astfel încît astăzi, „o fată neagră” cîștigă de 3 ori mai mult decît un profesor docent universitar. Un salariu, printre multe altele deloc de neglijat, privind asemănarea dintre România oprîmă de ieri și cea eliberată de azi!

Si totuși acum numai cîteva săptămîni, „președintele zîmbitor” și îl prezentase ziaristului francez Jean Paul Mari programul său pentru dezvoltarea democratică a țării. Fără să-și reține trecutul de înalt funcționar al partidului, dar scotînd în relief prietenia personală cu Mihail Gorbaciov, s-a pronunțat pe această linie a perestroikii. Mai mult decît atât, a reușit să se mai declare comunist recunoscut falimentul socialismului român și atunci? Cum se împacă opinia președintelui român cu faptele de săptămîna trecută? Pentru a ne face o idee, iată textul interviului dat de Iliescu. Pînă la urmă, un document istoric în felul său.

— V-ați îndepărtat de regimul conducătorului din 1971, într-un moment important, cînd Nicolae Ceaușescu se întorcea dintr-o călătorie în China. De ce?

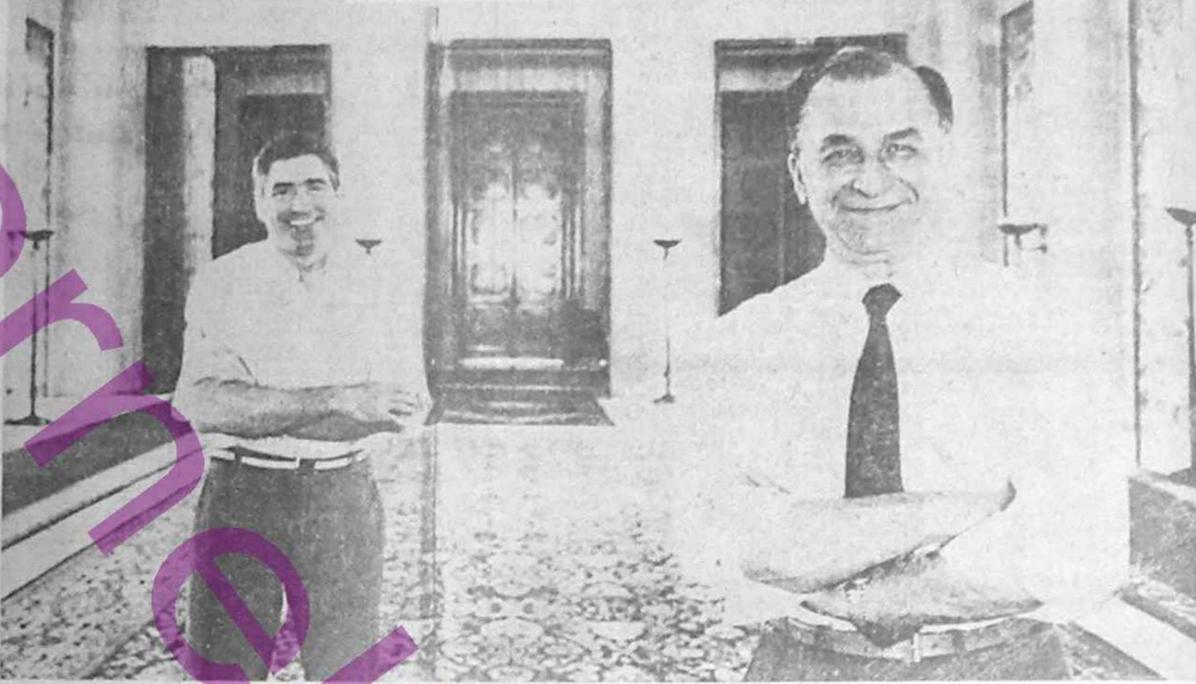
— A fost un proces intelectual lung și complex. La început regional parea să reprezinte un moment de mare speranță, de mare deschidere, pe care eu și ceilalți din generația mea l-am văzut cu remanință și chiar cu un entuziasm sigur. Ruptura s-a produs sînd am văzut că Ceaușescu începuse să-și construiască un cult personal. Un exemplu, Ceaușescu era literalmente fascinat de Coreea, mai mult decît de China, unde domina o simfonie de deservite determinată de revoluția culturală. Coreea de Nord era modelul perfect al unui totalitarism absolut. La întoarcerea dintr-o călătorie din Coreea, Ceaușescu a elaborat o platformă pentru a „revoluția culturală în stil românesc”. Abia atunci s-a produs ruptura. În timpul unei pedine mi-am exprimat dezacordul iar el mi-a replicat asturîndu-mă de „intelectualism”. M-a trimis la Timisoara pentru un stadiu de reeducare.

— De ce o pedesură atât de blindă? Cum se face că Ceaușescu nu v-a eliminat fizic?

— Era dificil. În acel timp se apropia cel de-al XX-lea Congres al Partidului Comunist Sovietic. Teo-

ION ILIESCU LA BEFFA DI BUCAREȘTI

Democratico inesperto o dittatore mascherato? Nel dubbio, ecco l'ultima intervista al presidente romeno prima che scatenasse i suoi minatori. Comincia così: «Tutti i cittadini potranno esprimere liberamente il loro dissenso...»

Democrat nepriceput sau dictator mascat? In caz de indoială, iată ultimul interviu al președintelui român, cel care și-a asmuțit minerii. Începe astfel: „Toți cetățenii au să-și exprime în mod liber opoziția...”

FARSA DE LA BUCUREȘTI

Ion Iliescu, președintele român ales la 20 mai la peste 50% din voturi, nu mai surde. Românii îl numesc președintele zîmbitor de cînd în 22 decembrie trecut cu înfăptuirea sa deschisă și sinceră se așezase în fața revoluției democratice care eliberase România de tirania comunistă.

În vîrstă de 60 de ani cu studii universitare la Moscova, inginer hidroenergetician, membru al Comitetului central al partidului comunist și apoi secretar pentru puțin timp înainte de a fi îndepărtat de Ceaușescu, Iliescu își cucerește încrederea opoziției cu un conducător abil și diplomatic. Acum s-a pierdut încrederea aceea, în întregime și definitiv și nu numai în interiorul României. Represunsa brutală a studenților și a intelectualilor care timp de două luni, în Piața Universității au cerut o desprindere radicală de dictatura comunistă, a creat dureri de cap guvernului frontal și exponențului său cel mai înalt, care se bucuraseră timp de 6 luni de solidaritatea comunității internaționale.

— În interiorul nomenclaturii cine era rata să tolerească prima ocazie pentru a face să cadă regimul?

— Sînt sigur că nimeni din membrii nomenclaturii nu îl iubea pe Ceaușescu dar nu cred că să fi fost careva capabil să preia inițiativa. După căderea sa, Ceaușescu a acuzat de a fi fost făcută o lovitură de stat. Cu toate acestea, nu a fost așa; dacă lucrurile ar fi stat astfel nu ar fi fost nevoie de motive să-l acuzăm.

— Vărbînd despre revoluție, cineva a spus: „Ceea ce era prevăzută nu s-a întimplat, iar ceea ce s-a întimplat nu era prevăzută”.

— Da, dacă ne gîndim, cum așa este.

— Erați împotriva condamnării la moarte a lui Ceaușescu? Ați dorit un mare proces public?

— Da, este nevoie să se facă o distincție. Din punct de vedere politic, ar fi fost mai util un mare proces public. Dar situația militară era așa. Am fost constrîns să facem un proces rapid și să-l încheiăm pe Ceaușescu pentru a pune capăt luptelor. După, după anulul executării lui Ceaușescu, terorii sînt încetați focul.

— Cînd s-a luat hotărîrea de a-l condamna la moarte pe dictator?

— În seara de 24 decembrie am semnat decretul militar pentru constituirea tribunalului. Aveam informații despre posibilitatea unei acțiuni de viza evadarea lui Ceaușescu; era detinut la Timișoara cu o escortă militară limitată. Fusese trimisă o unitate pentru întărirea dar în acel moment raportul de forțe nu era clar. Era un fel de război psihologic și circula multe informații false, se vorbea de atacuri din elicopter. În fine, la 24 decembrie am luat decizia. Si am fost tot de acord.

— În intimidarea dvs. și fi preferat ca Ceaușescu să nu fi fost condamnat la moarte?

— Da. E mult mai ușor să fi lăsat decît să fi condamnat pe viață. Am fi dorit să trăiască și să înțeleagă adevăratele sentimente ale poporului. Fapt este că Ceaușescu și soția sa au convins că sînt iubii de popor.

— Sînt persoane compromise prin ideologie prin interese sau prin lașitate. După el, adesea e mai bine să stăruie buzele și să reîncheie de la zero, decît să se responsabilizeze.

— Este nevoie să clarificăm poziția fiecărui. Totul este să adăunăm împotriva poporului și a economiei naționale vor fi judecați. Dar nu trebuie să credem că tot ce zăboară se măcină și să tratăm problema birocratic, rigid, stalinist. Nu sînt de acord cu așa ceva în zona mare aplicarea generală a artedului B din secolul al XIX-lea de la Timișoara, cel care interzice pentru cîțiva ani drepturile politice tuturor membrilor nomenclaturii și securității. Este nevoie să analizăm responsabilitatea personală a fiecărui.

— Ce răgine din securitate și din tantomă și?

— Cum se poate verifica această condiție?

— Sunt foarte deschis. Acceptăm chiar și acțiunile de natură străină de 100%. Dar în industria de 60 la 50 întreaga noastră nu fie depășită pentru este că se poate discuta și capitalul străin. Nu trebuie să ne fie egal. Sîntem dispuși la toate soluțiileabile și mica proprietate, mica întreprindere, mică privată, societăți mixte. Deschiderea e totală, cu o mare încredere națională, a clauzelor unui stat care este în grîia marile nașturoase ale Uniunii Sovietice sau către Occident?

— Către țările, fără nici o limită. Undeuna Sovieticii primă care e foarte importantă definiția de ne ne rușii și a aceluiași sistem obligă să ne modernizăm și să înțelegem de ce este pentru modernizarea tehnologică, științifică și informatică, tehnologică, electronică.

— Gorbaciov va avea succes sau va pierde?

— Nu știu. Situația este foarte complexă. U.S.S.R. este totuși un mare imperiu multinational. Cu un liberul Europei și al lui Gorbaciov va reuși?

— Cum vă imaginați România viitoare?

— Există o viață, există o limită. Undeuna Sovieticii să se integreze în procesul mondial de dezvoltare tehnice. Tinerii noștri sînt atrași de știință și de tot ce este nou. O viață culturală și intelectuală sînt totuși cetățenii să poată să se exprime liber fără să fie constrîngere, o confruntare de idei civilizată și în post reciproc. Cred că asta este cel mai înalt nivel.

— Peste cîți ani?

— Nu vreau să stabilesc termene.

ITALIA '90 SI TRASFORMA IN OCCASIONE DI FUGA Mai più a Bucarest

Dopo un'assemblea nella piazza di Teișe, sede del ritiro della squadra di Jenei, 35 tifosi romeni sono andati a Roma per chiedere asilo politico - «Dov'erano i minatori quando noi abbiamo fatto la rivoluzione?»

Questi sono i gemelli romeni che ieri a Teișe hanno chiesto asilo politico dopo «l'armistizio»

LA PARTITA ROMANIA-CAMERUN ANDAVA COSI' E COSI' SINO A QUANDO UN FUGO DI MINATORI ROMENI ENTRÒ IN CAMPO. FINE LA DUREZZA DELLA SQUADRA ED I CAMERUN VINSE

Accelera i ritmi dei supporter romeni che ieri, la Roma ha cercato di ottenere il politico dopo avvenimenti di la Bucarest.

Partida România - Camerun mergea așa și așa cînd desădă o mină de mineri romeni răsărită în teren, luară conducerea echipei și Camerunul învins.